

"Në qoftë se ndërtojmë një shtëpi në Polin e Veriut, ç'drejtim do të kenë dritaret që janë në katër faqet e shtëpisë" ?

#. Drejtim jugor.

"Kur ndodhemi në Polin e Veriut, a mund të fluturojmë drejt veriut, jugut, lindjes apo perëndimit" ?

#. Mund të fluturojmë vetëm drejt jugut.

"Në ç'vend të rruzullit tokësor ora tregon kohën e saktë" ?

#. Në pole, ku bashkohen të gjithë meridianët.

"Cila pikë e rruzullit tokësor ndodhet më pranë qendrës së Tokës" ?

#. Rrezja polare e globit e cila është 21.55 km më e vogël se rrezja ekuatoriale. Poli Jugor i Tokës ndodhet në kontinentin e Antarktidës në lartësinë 2765 m mbi nivelin e detit, kurse Poli Verior është në Oqeanin e Ngrirë të Veriut dhe ndodhet në një nivel me detin....Pra, Poli i Veriut është më afër qendrës së Tokës.

"Në cilin pol është më ngrohtë"?

#. Në polin e jugut | Antarktidë |.

"A e ekzistojnë pikat më veriore, jugore, lindore e perëndimore të rruzullit tokësor" ?

#. Pika më veriore është Poli i Veriut, pika më jugore është Poli i Jugut. Ndërsa pika lindore e perëndimore nuk ekzistojnë.

"Kush e ka ndërtuar të parin model të rruzullit tokësor - 'Globin' ?

#. I pari glob në botë mendohet se është ai që ruhet në Nyrenberg. Ky glob është përgatitur nga gjeografi M.Behajm.

"Në ç'pjesë të planetit nuk shihet Ylli Polar" ?

#. Nga Poli i Jugut deri në Ekuator. Ylli Polar shihet vetëm në hemisferën veriore.

"Në cilat vende të globit, dita ^ nata janë shumë të gjata" ?

#. Në të gjitha vendet që shtrihen përtej rrathëve polarë.

"Në cilat vende të Tokës, Dielli nuk ngjitet asnjëherë në zenit" ?

#. Në të gjitha vendet që shtrihen në veri të Tropikut verior dhe në ato vende që shtrihen në jug të Tropikut jugor.

"Kush tregon drejtimin Veri-Jug më saktë, busulla apo meridianët ^ paralelet" ?

#. Meridianët ^ paralelet e tregojnë më saktë drejtimin e anëve të horizontit sesa busulla, e cila tërhiqet nga Poli magnetik verior i Tokës.

"A mund të kryejmë një udhëtim rreth planetit duke ndjekur vetëm 1 nga anët e horizontit" ?

#. Jo, pasi caku i fundit i tyre janë vetë anët e horizontit.

"Një aeroplan fluturoi në veri, por pasi arriti në një nga pikat e itinerarit të vet, ai nuk mund të vazhdonte më drejt veriut, po fluturoi drejt jugut...Pse" ?

#. Aeroplani ka kaluar polin e veriut që është pika më veriore e Tokës.

"Kush i dha emrin 'Oqean Paqësor v i Qetë', oqeanit më të madh të rruzullit tokësor" ?

#. Ferdinand Magelani, në vitin 1520. Meqënëse Magelani udhëtoi nga ngushtica e Magelanit e deri në ishujt Filipine, nuk u ngacmua nga moti, ai vendosi ta quante Oqeanin e madh 'Oqeani Paqësor'.

"Kush ^ kur i ka dhënë emrin kepit më jugor të Afrikës, 'Kepi i shpresës së mirë' ?

#. Lundërtari portugez Bartolemeo Dias. E zuri një stuhi e fortë në brigjet e Afrikës në vitin 1488. Gjatë kthimit Dias zbuloi zonën ku dyjavë më parë i kishte zënë stuhia. Ky ishte një kep që futej thellë në det. Këtij kepi i vuri emrin 'tormentozo' i furishëm. Por

mbreti i Portugalisë Zhuani II dha urdhër ti jepej këtij kepi emri 'Kepi i Shpresës së mirë', pasi ai i jepte shpresë për anijet e tij t'i dërgonte në Indi për ta pushtuar atë.

"Lartësia më e madhe ^ pika më e ulët tokësore" ?

#. Lartësia më e madhe është maja Xhomolungma (8848m), në malet Himalaja, ndërsa pika më e ulët Liqeni i Vdekur.

"Brigjet e kujt lumi ndodhen njëri në Europë e njëri në Azi" ?

#. Lumi Ural.

"Cilët janë ata lumenj të mëdhenj në Europë, grykat e të cilëve ndodhen nën nivelin e detit" ?

#. Vollga, Rini, Shelda ^ Marsi.

"Cili lumë e përshkon dy herë ekuatorin" ?

#. Kongoja.

"Lumi që derdh më shumë ujë në sek. buron afër një oqeani dhe pasi përshkon më tepër se 6000 km, derdhet në një oqean tjetër, në rrjedhën e poshtme ka një gjerësi prej 20 km, kurse delta e tij ka një gjerësi prej 80-230 km. Në rrjedhën e mesme, thellësia e tij arrin në 70 m. Si në det edhe këtu ngrihen dallgë me lartësi disa metra, madje të zë syri edhe delfinë. Cili është ky lumë" ?

#. Amazona.

"Lumenjtë më të gjatë në planet"...

#. Nili-Kagera (6671 km), Amazona-Ukajali (6280km), Jance (5800 km), Misisipi- Misuri (5620 km).

"Në cilin 'det' nuk mund të mbytesh ^ pse" ?

#. Në Liqenin e Vdekur. Uji i tij është shumë i kripur, gati 7,5 herë më tepër se uji i deteve të tjera.

"Është si një lumë në oqean ; Ai nuk vërshon asnjëherë dhe sasia e ujit të tij nuk pakësohet kurrë ; Nga përmasat ky "lumë" oqeanik ua kalon të gjithë lumenjve tokësorë ; Fundi dhe bregu i tij përbëhet nga ujë i ftohtë në të cilin si në një shtrat kalon ujë i ngrohtë". Cili është ky 'lumë' ?

#. Rryma e Golfstrimit. Pasi del nga Gjiri i Meksikës | prej nga rrjedh edhe emri i tij, që do të thotë 'rrymë gjiri' |, rrjedh gjatë brigjeve lindore të Amerikës Veriore, pastaj në veprimin e forcës shmangëse të rrotullimit të Tokës dhe nën ndikimin e erërave perëndimore, kthehet drejt lindjes dhe ndahet në dy degë, nga të cilat njëra shkon drejt brigjeve të Europës dhe tjetra hyn në Oqeanin e Ngrirë Arktik.

"Cili det lag brigjet e tre kontinenteve dhe cilët dete lagin brigjet e dy kontinenteve" ?

#. Deti Mesdhe, lag brigjet e Europës, Afrikës ^ Azisë ; Deti i Kuq, lag brigjet e Azisë ^ të Afrikës; Deti i Beringut ^ i Cukotskut lagin brigjet e Azisë ^ të Amerikës Veriore.

"Lumenjtë që derdhen në oqeanin Atlantik janë më të shumtë e më të mëdhenj se ata që derdhen në oqeanin më të madh të planetit 'Paqësor'. Si shpjegohet kjo" ?

#. Gjatë brigjeve të Oqeanit Paqësor shtrihen male të larta që zgjasin mijëra kilometra, për këtë arsye në Oqeanin Paqësor derdhen vetëm 20% e lumenjve të sipërfaqes së rruzullit tokësor, ndërsa në Oqeanin Atlantik ^ në Oqeanin e Ngrirë të Veriut derdhen ujërat që përfshijnë 53% të sipërfaqes tokësore.

"Shkencëtarët kanë llogaritur se thellësia mes. e oqeanit botëror është 3754 m ^ se në Tokë lartësia mes. është 841 m mbi nivelin e detit. Sa është ndryshimi midis majës më të lartë dhe thellësisë më të madhe në Tokë ^ sa është ndryshimi midis lartësisë ^ thellësisë mes." ?

#. Sipas të dhënave thellësia e gropës së Marianës është 11.022 m ^ lartësia e Xhomolungmës është 8848m => Ndryshimi është 19'870 m, ndërsa ndryshimi midis lartësisë ^ thellësisë mes. është 4594 m.

"Qyteti i Tiranës ndodhet në 41° 19' 31''. Nën cilin kënd shihet ylli polar nga Tirana" ?

#. Nën këndin 41° e 20'.

"Cili është këndi më i madh ^ më i vogël i rënies së rrezeve të Diellit në mesditë në ekuator, në rrathët polarë dhe në pole" ?

#. Në ekuator këndi më i madh me të cilin bien rrezet e Diellit në mesditë është 90°, kurse këndi më i vogël është 66,5° ; Në tropikë këndi më i madh është 90° ^ më i vogli është 43° ; Në rrathët polarë këndi më i madh i rënies së rrezeve në mesditë është 47°, kurse më i vogli është 0° ; Në pole më i madhi është 23.5° dhe më i vogli është 0°. Në ekuator lartësia më e madhe e Diellit është më 23 mars ^ 23 shtator, në hemisferën veriore, në tropik, në rrethin polar verior ^ në pol vërehet në mesditën e 22 qershorit.

"Toka përshkon një rrotullim të plotë rreth Diellit për 1 vit. Çfarë distance përshkon Toka gjatë kësaj kohe" ?

#. 954 milionë km.

"Sa orë mund të vazhdojë dita ^ nata më e gjatë ^ në ç'vend të planetit ndodh''?"

#. Dita dhe nata më e gjatë janë në pole, ku dielli nuk perëndon për 186 ditë rresht | ditë | dhe nuk lind për 179 ditë rresht | natë |.

"Për të bërë një udhëtim rreth Tokës, në ekuator duhet të përshkosh 40.076 km. Sa km duhet të bësh, n.q.s do të udhëtosh gjatë paralelit 60°" ?

#. Paraleli 60° është sa gjysma e gjatësisë së ekuatorit 20.038 km.

"A mund të ndodhë që një telegram të dërguar nesër ta marrim sot" ?

#. Po, sepse Toka lëviz nga perëndimi në lindje dhe si kufi i ndërrimit të datave është pranuar vija që kalon nëpër meridianin 180°. Kur kalojmë këtë kufi duhet të ndryshojmë datën.

"Masa e diellit është 30 milionë herë më e madhe se ajo e Hënës. Pse Hëna ushtron një ndikim më të madh se Dielli te baticat dhe zbaticat" ?

#. Forca e tërheqjes zvogëlohet me rritjen e largësisë, largësia Tokë-Diell është 150 milionë km, ndërsa largësia Tokë-Hënë është vetëm 380 mijë km.

"A mund të shohim anën e pasme të Hënës" ?

#. Periudha e rrotullimit të Hënës rreth boshtit të saj përputhet me periudhën e rrotullimit të saj rreth Tokës, prandaj Hëna i kthen Tokës gjithmonë të njëjtën anë dhe ne nuk mund ta shohim anën tjetër.

"Sa herë më e madhe është orbita e Tokës rreth diellit nga ekuatori i saj" ?

#. Gjatësia e orbitës është 934 milionë km, pra 23 mijë herë më e madhe se gjatësia e ekuatorit 40'076 km.

"A ndryshon pesha e trupit n.q.s e çojmë nga poli në ekuator" ?

#. Me zhvendosjen e trupit nga poli në ekuator pesha e tij zvogëlohet afërsisht 0.5%. Psh. një trup që në pole peshon 1 ton, në ekuator do të peshojë 994 kg e 700 gram. (5300 gr më pak).

"Si formohen stalaktidet e stalagmitet" ?

#. Uji që rrjedh nga tavani i shpellës avullon duke lënë aty karbonatin e kalciumit, i cili duke u depozituar vazhdimisht krijon një shtyllë që varet nga tavani në dysheme të shpelles. | Stalaktidet | ; ndërsa për stalagmitet ndodh e kundërta uji depozitohet nga dyshemeja në tavan.

"Prej shumë kohësh detarët e kanë matur shpejtësinë e anijeve me nyje, ndërsa largësitë me milje. Milja detare është e barabartë me 1852 metra. Pse është marrë si njësi masë, një njësi e tillë" ?

#. 1852 m është gjatësia e harkut 1 min. e meridianit tokësor. N.q.s drejtimi i anijeve përputhet me meridianin, atëherë pasi është zhvendosur 1° anija bën 60 milje në orë.

"Pse atmosfera gjatë gjithë kohës qarkullon dhe nuk rri pa lëvizur në një vend"?

#. Qarkullimi i atmosferës është rezultat i ndryshimit të vazhdueshëm të presionit të ajrit mbi vendet e ndryshme të rruzullit tokësor.

"Toka rrotullohet vazhdimisht rreth boshtit të vet ; A rrotullohet edhe atmosfera me të" ?

#. Toka edhe ajri janë të pandarë, së bashku ata zhvendosen në hapësirë rreth Diellit, gjatë rrotullimit të Tokës rreth boshtit të vet, rrotullohet edhe atmosfera. Psh. po të mos ishte atmosfera tokësore ne do të kryenim me lehtësi udhëtime të shumta, për këtë mjaftonte të ngriheshim me balonë në ajër dhe të prisnim derisa Toka të rrotullohej dhe të arrinim në vendin tonë.

"Gjatë udhëtimit të tij, Darvini ndaloi në shumë vende ^ kreu eskursione të ndryshme në to. Njëherë gjatë një eskursionit në një mal të lartë, bashkëudhëtarët e tij filluan të zienin patate ; Pas pak uji filloi të valonte kurse patatet mbeten të paziera ; Si shpjegohet kjo" ?

#. Temperatura e ajrit varet nga presioni atmosferik. Në majat e maleve presioni është i ulët ^ uji zien në temperaturë më të ulët, Në rastin e dhënë uji zien, por temperatura është e pamjaftueshme për të zierë patatet.

"Pothuajse të gjithë emrat gjeografikë e kanë një kuptim. A mund të shpjegoni prejardhjen e emrave të kontinenteve të Tokës" ?

#. Europë vjen nga gjuha semite, 'ereb' v 'irib', që do të thotë 'perëndim'.

Azia vjen nga fjala asiriane 'assu', që do të thotë 'lindje'.

Afrika mendohet se e ka marrë emrin nga një fis i lashtë i quajtur 'afri' që ka jetuar në Afrikën veriore.

Australi vjen nga latinishtja 'australis' që do të thotë jugor.

Antarktidë vjen nga greqishtja 'antarktika', fjalë e formuar nga anti 'kundër' ^ tikos 'verior', pra fjala Antarktidë është e kundërta e Arktikut.

Amerika është quajtur kështu për nder të lundëtarit ^ gjeografit italian Ameriko Vespuçi, i cili për të parën herë hartoi një hartë të këtij kontinenti. Në vitin 1510 në qytetin e Këlnit doli një hartë me mbishkrimin 'terra America'. Pas pak kohësh ky emër u përdor ^ në hartat e globet e tjera për të shënuar Amerikën Jugore. Hartografi i njohur Gerhard Merkator më vonë këtë emër e shtriu ^ mbi Amerikën Veriore, ndërsa emrin e Kristofor Kolombit e mbajnë shteti Kolombia në Amerikën Jugore ^ lumi Kolombia në Amerikën Veriore.

"Cili është lumi më i gjatë ^ më me shumë prurje në Europë" ?

#. Vollga.

"Lumi i dytë më i gjatë në Europë" ?

#. Danubi.

"Cili është ai shtet në Europë, pjesa më e madhe e të cilit shtrihet në gadishull kurse kryeqyteti i tij është në ishull" ?

#. Danimarka, pjesa më e madhe e territorit shtrihet në gadishullin e Jutlandës ndërsa kryeqyteti Kopenhaga ndodhet në ishullin e Zelandës.

'Nidërland' do të thotë vende të ulëta ; Kështu quajmë ne Hollandën, por në atje ka ^ lartësira. Pika më e lartë në këtë vend është 322 m mbi nivelin e detit. Në Europë ka me të vërtetë vende të ulta, ku lartësia max. nuk i kalon 200 m...?

#. Danimarka.

"Cilat shtete në Europë nuk kanë kufijë tokësorë dhe cilat shtete kanë kufij tokësorë vetëm me një shtet" ?

#. Islanda ^ Malta nuk kanë kufijë tokësorë ; ndërsa Britania e Madhe, Irlanda, Danimarka ^ Portugalia janë shtete që kanë kufijë tokësorë vetëm me një shtet tjetër.

"Në Afrikë ishujt ^ gadishujt zënë vetëm 21% të sipërfaqes së saj. Çfarë pjese të Europës zënë ishujt ^ gadishujt" ?

#. Ishujt ^ gadishujt zënë mbi 1/3 e sipërfaqes së Europës ose 34% të sipërfaqes.

"Sistemi më i lartë në Azi janë Himalajet. Po më i gjati kush është" ?

#. Sistemi Kuenlun me gjatësi prej 3800 km.

"Cila ngushticë bashkon 2 dete, 2 oqeanë, 2 shtete, 2 kontinente" ?

#. Ngushtica e Beringut.

"Nga qendra e kontinentit të Afrikës në veri ^ jug ndodhen të njëjtat zona natyrore. Si shpjegohet ky fakt" ?

#. Afrika ndahet nga ekuatori në dy pjesë thuajse të barabarta me njëra-tjetrën dhe prandaj zonat natyrore shtrihen dy e nga dy në veri e në jug.

"Cilët janë njerëzit më të shkurtër në planet e ku jetojnë ata" ?

#. Pigmenët që jetojnë në pjesën qendrore të Afrikës.

"Cili është liqeni më i madh në Afrikë" ?

#. Viktoria me sipërfaqe mbi 68'000 km².

"Cili është liqeni më i thellë në Afrikë" ?

#. Tanganika me thellësi 1'435 m.

"Cila është ujëvara më e lartë në Afrikë" ?

#. Ujëvara Viktoria në lumin Zambez, 122 m e lartë.

"Cili është mali më i lartë ^ lumi më i gjatë në Afrikë" ?

#. Mali më i lartë është Kilimanxharo 5859 m ^ lumi më i gjatë është Nili 6671 km.

"Emri i cilit shtet në Amerikën Jugore tregon ^ pozitën e tij gjeografike" ?

#. Shteti i Ekuatorit, territori i të cilit përshkrohet nga vija imagjinare e ekuatorit dhe në periferinë e kryeqytetit të tij (Kuito), është vendosur një shtyllë e gurtë me shënimin $0^{\circ} 0' 0''$ gjerësi.

"Kush është qyteti pa shi" ?

#. La Paz, kryeqyteti i Bolivisë. Në këtë qytet brenda një viti nuk bie më shumë se 37 mm shi ^ nuk ka ulluqe e as kanale. Për shi, çadrat nuk njihen fare.

"Gjeni në Amerikë emrat e shteteve që janë të njëjtë me emrat e kryeqyteteve të tyre" ?

#. Panama, Guatemala, Meksika, Brazili.

"Lumi më i madh i një kontinenti është dy herë më i shkurtër se dega e tij" ?

#. Lumi Murrej në Australi, me gjatësi 1632 km ^ dega e tij Darling me gjatësi 2830 km.

"Në cilin kontinent nuk ka asnjë lumë" ?

#. Në Antarktidë.

"Ku dhe kur është regjistruar temperatura më e ulët në Tokë" ?

#. Në pjesën lindore të Antarktidës, në gusht të vitit 1960 u regjistrua temperatura më e ulët në rruzullin tokësor, $-88,3^{\circ}\text{C}$ | Vostok |.

"Ku gjendet pika më veriore e më jugore e Shqipërisë" ?

#. Pika më veriore gjendet në Vermosh, 42° 39' ^ më jugorja në Konispol 39° 38' të gjerësisë gjeografike veriore.

"Sa është gjatësia e përgjithshme kufitare e Shqipërisë" ?

#. 1204 km.

"Sa është gjerësia ^ gjatësia e Shqipërisë" ?

#. Gjatësia më e madhe nga jugu në veri është 340 km ^ gjerësia më e madhe nga lindja në perëndim është 148 km.

"Sa ishuj ka Shqipëria" ?

#. Ishujt e Shqipërisë janë : Sazani (më i madhi), 4 ishuj më të vegjël që ndodhen në detin Jon, në jug të Sarandës ^ që quhen ishujt e Ksamilit, si dhe ishulli i vogël, Tonga në gjirin Ftelia në skajin më jugor të vendit. Pra bëhen 6 ishuj.

"Cila është shpella më e madhe detare në vendin tonë" ?

#. Shpella më e madhe detare në vendin tonë është 'Haxhi Alia', që ndodhet në skajin më veriperëndimor të Karaburunit. Kjo shpellë duket se e ka marrë emrin nga pirati Haxhi Alia ,i cili duket se e ka patur këtë shpellë si bazë strehimi pas sulmit mbi anijet e huaja.

"Cili është vargmali më i madh në Shqipëri" ?

#. Vargu malor më i gjatë në Shqipëri është vargu perëndimor, që shtrihet në pjesën perëndimore të krahinës malore qendrore, nga Vau i Dejës, pranë Shkodrës deri në malet e Suhagorës ^ të Koshnicës me një gjatësi prej 160 km. | Janë male kryesisht të formuar prej shkëmbinjsh gëlqerorë ^ magmatikë |.

"Cila është fushëgropa më e madhe malore në Shqipëri" ?

#. Fusha më e madhe malore në Shqipëri është fusha e Korçës me një gjatësi prej 35 km nga jugu në veri ^ 16 km e gjerë nga perëndimi në lindje ; ka sipërfaqe rreth 300 km²; Ajo ndodhet në lartësinë 850 m mbi nivelin e detit dhe rrethohet nga të katër anët me male që bien në mënyrë të mprehtë mbi të ; fusha është krijuar si rezultat i fundosjeve katenare dhe ndodhet në vendin e një liqeni i cili u zbraz më pas nga Drini i Zi ^ Devolli.

"Sa është temperatura më e lartë e regjistruar në Shqipëri" ?

#. Temperatura më e lartë e regjistruar në Shqipëri është 44°C, në Kuçovë.

"Kanionet në Shqipëri :

#. Kanionet në Shqipëri janë: Kanionet e Valbonës, kanionet e Drinit, kanionet e Langaricës, kanionet e Devollit (midis Moglicës ^ Gramshit), kanionet e Përroit të Thatë, kanionet e Lumit të Tiranës, kanionet e Gjipesë....

"A ka liqene të kripur Shqipëria" ?

#. Liqene të kripur në Shqipëri janë: L.Butrintit, lagunat e Nartës ^ të Karavastasë, Patokut, Vilunit ^ Velipojës.

"Në cilat shtete qytetet më të mëdha nga numri i popullsisë nuk janë kryeqytete?"

<u>Kontinenti</u>	<u>Shteti</u>	<u>Qyteti</u>	<u>Kryeqyteti</u>
<u>EUROPA</u>	<u>1.GJERMANIA</u>	<u>HAMBURGU</u>	<u>BERLINI</u>
	<u>2.ZVICRA</u>	<u>ZYRIHU</u>	<u>BERNA</u>
<u>AZIA</u>	<u>1.KINA</u>	<u>SHANGAJ</u>	<u>PEKIN</u>
	<u>2.INDIA</u>	<u>KALKUTA</u>	<u>DELI</u>
	<u>3.PAKISTANI</u>	<u>RAVALPINDI</u>	<u>ISLAMABADI</u>
	<u>4.TURQIA</u>	<u>STAMBOLLI</u>	<u>ANKARA</u>
	<u>5.FILIPINET</u>	<u>MANILA</u>	<u>KESON-SITI</u>
<u>AFRIKA</u>	<u>1.MAROKU</u>	<u>KAZABLANKA</u>	<u>RABATI</u>
	<u>2.NIGERIA</u>	<u>NIBADANI</u>	<u>LAGOSI</u>
	<u>3.REPUBLIKA JUG' AFRIKANE</u>	<u>JOHANESBURGU</u>	<u>PRETORIA</u>
<u>AMERIKA VERIORE</u>	<u>1.SHBA</u>	<u>NJU-JORKU</u>	<u>UASHINGTONI</u>
	<u>2.KANADA</u>	<u>MONTEREALI</u>	<u>OTAVA</u>
<u>AMERIKA JUGORE</u>	<u>1.BOLIVIA</u>	<u>SUKRE</u>	<u>LA PAS</u>
	<u>2.BRAZILI</u>	<u>RIO-DE-ZHANERO</u>	<u>BRAZILIA</u>
<u>AUSTRALIA</u>	<u>AUSTRALIA</u>	<u>SIDNEI</u>	<u>KAMBERA</u>

"Kryeqyteti i cilit shtet ndodhet më në jug se të gjithë kryeqytetet e tjerë" ?

#. Kryeqyteti i Zelandës së Re , 'Velingtoni' , që ndodhet në 41°3' gjerësi gjeografike jugore.

"Kryeqyteti i kujt shteti është më në veri nga të gjithë" ?

#. Reykjaviku, kryeqyteti i Islandës ; ndodhet në 64° 2' gjerësi gjeografike veriore.

"Cilat shtete mbajnë emrat e lumenjve që kalojnë aty" ?

#. Nigeri, Kongoja, Senegali, Gambia, Uruguaji ^ Paraguaji.

"Cili shtet ka më shumë liqene" ?

#. Finlanda, ku liqenet zënë rreth 8% të sipërfaqes së përgjithshme (rreth 60.000 liqene).

"Në vitin 1672 u bë një eksperiment interesant. Disa orë muri u çuan nga Parisi në Kajena (qytet në veri të Amerikës Jugore, pranë Ekuatorit), u vu re se në Kajena orët ngeleshin mbrapa me 2' e 30'' çdo ditë. Shkencëtarët mundën ta shpjegojnë këtë fakt pasi Kajena ndodhet më afër Ekuatorit se Parisi, por në Ekuator forca e tërheqjes është më e vogël se në pole, por këtyre orëve iu shkurtua lavjerësi në mënyrë që të mos mbeteshin prapa".

"Ka lumenj uji i të cilëve mund të përdoret ^ si bojë shkrimi. Ku janë këta lumenj" ?

#. Lumi 'Kurum', në Venezuelë. Ujërat e këtij lumi kanë ngjyrë të kuqe, ndërsa në Algjeri ndodhet një lumë me ngjyrë blu si boja e shkrimit.

"Cili kontinent ka sipërfaqen më të madhe" ?

#. EuroAzia, me sipërfaqe 54 milionë km².

"Cili kontinent ka sipërfaqen më të vogël" ?

#. Australia me 7.700.000 km².

"Cili është oqeani më i madh" ?

#. Oqeani Paqësor. (180 milionë km²).

"Cili është oqeani më i vogël" ?

#. Oqeani i Ngrirë i Veriut | 13 milionë km²|.

"Kush është deti më i ngrohtë ^ i kripur" ?

#. Deti i Kuq.

"Kush është ishulli më i madh në planet" ?

#.Groenlanda, me sipërfaqe 2.176.000km².

"Cili është gadishulli më i madh në Tokë" ?

#. Gadishulli Arabik, në Azi | ~3 milionë km²|.

"Cili është liqeni më i madh në planet" ?

#. Liqeni Kaspik, sipërfaqja e tij është rreth 372 mijë km².

"Cili është liqeni më i thellë në Tokë" ?

#. Liqeni Bajkal, në jug të Siberisë thellësia e tij është 1620 m.

"Cili është katarakti më i madh në planet" ?

#. Katarakti i Niagarës, në Amerikën Veriore me lartësi 50 m. Në çdo sekondë ai derdh 6000 m³ ujë.

"Cila është thellësia më e madhe e oqeanit botëror" ?

#. Gropa e Marjanës | 11'022 m e thellë |.

"Cili është lumi me më shumë prurje" ?

#. Amazona, me prurje mes. vjetore 120 000 m³/s.

"Cila është shkretëtira më e madhe në Tokë" ?

#. Saharaja | 7 milionë km² |.

"Ku është vërejtur lartësia më e madhe e baticave" ?

#. Në Gjirin Fandi, | Kanada, Atlantik |. Lartësia e baticës arrin deri në 18m.

"Cila është pika tokësore më veriore e rruzullit tokësor" ?

#. Kepi Morris Xhesup | Ishulli i Groenlandës |, në 88°39' gjerësi gjeografike veriore.

"Cila është pika tokësore më jugore e rruzullit tokësor" ?

#. Poli i Jugut, në Antarktidë 90° gjerësi jugore.

"Sa është lartësia e Polit të Jugut mbi nivelin e detit" ?

#. 2765 m.

"Sa është thellësia e oqeanit në rajonin e Polit të Veriut" ?

#. 1863m.

"Cila është pika më lindore e perëndimore e Shqipërisë" ?

#. Në lindje fshati 'Vërnik' në rrethin e Devollit ^ në perëndim Sazani në rrethin e Vlorës.

"Cili është deti më i thellë që lag brigjet e Shqipërisë" ?

#. Deti Jon, në humnerën e Helenës. Në perëndim të Peloponezit gjendet thellësia maksimale e tij, e tërë detit Mesdhe prej 5020m.

"Cili është lumi që ka më shumë ujë në vendin tonë" ?

#. Drini është lumi me më shumë prurje, jo në vendin tone, por ^ në brigjet lindore të detit Adriatik ^ Jon, bie mesatarisht 320 m³ujë në sekondë ^ me një rrjedhje vjetore prej 10,1 km³ ujë.

"Kush është lumi më i gjatë në Shqipëri" ?

#. Drini, | 285 km |.

"Kush është lulja më e madhe në Tokë" ?

#. 'Rafflesja Arnoldi' është një bimë parazitare që rritet e zhvillohet duke u ushqyer nga një bimë tjetër | Cissusi | ka diametër 1m dhe perimetër mbi 3m. Kjo lule haset në Indonezi.

"Cila është lulja më e madhe në vendin tonë" ?

#. Zambaku i Bardhe i ujit | Nymphaea Alba |. Kjo bimë lulëzon në muajin korrik në liqenin e Lurës. Ka një diametër rreth 16 cm ^ peshë mjaft të lehtë 10 gram.

"Cili është druri më i trashë në planet" ?

#. Sekuoja gjigante. Në atdheun e vet, Kaliforni ka arritur raste të rralla deri në 20 m diametër.

"Kush është druri më i trashë në vendin tonë" ?

#. Në vendin tonë si druri më i trashë është Rrapi, i cili në disa raste ka arritur diametër 4 m.

"Cilët janë drurët që rrojnë më shumë në Tokë ^ në vendin tonë" ?

#. Si rekord jetëgjatë përmendet druri 'Taxodium Mucronatum', me origjinë nga Meksika i cili rron rreth 7 mijë vjet, Baobabi rron 6000 vjet, Sekuoja rron 5000 vjet. Ndërsa te ne jetë të gjatë kanë 'Tisi-Taxus Baccata' ^ Rrapi me 3-4 mijë vjet.

"Cilët janë njerëzit që janë ndodhur më afër qendrës së Tokës" ?

#. Më afër qendrës së Tokës kanë qenë njerëzit që kanë shkuar në Polin e Veriut, pasi rrezja polare e Tokës është 21.500 m më e shkurtër se rrezja ekuatoriale.

"Në romanin e njohur 'Rreth botës për 80 ditë' të Zhyl Vernit, Fileas Fogu kreu për 80 ditë një rrotullim rreth Tokës. Ai i llogariste me saktësi ^ kujdes ditët e udhëtimit të vet, por megjithatë ai gaboi pasi kur u kthye në shtëpi thoshin se mungoi 79 ^ jo 80 ditë. Megjithëse ai deklaronte i sigurt se Dielli lindi dhe perëndoi para tij 80 herë me radhë. Për sa e kreu udhëtimin Fogu, për 79 apo 80 ditë" ?

#. Fogu udhëtoi nga perëndimi në lindje, edhe Toka rrotullohet në këtë drejtim rreth boshtit të saj, kështu që për Fogun ditët zvogëloheshin me 4 min sa herë që ai zhvendosej gjatë udhëtimit të tij me 1 gradë. Duke qenë se rruzulli tokësor është ndarë në 360°, Fogu pa e vënë re koha u zvogëlua me 4 min x 360°=1440 min ose 24 orë. Pra udhëtimi i Fogut zgjati 79 jo 80 ditë.

"Në Tokë është një kufi shteti që kalon i tëri nëpër një liqen. Cili është ky liqen" ?

#. Ky është kufiri midis Kongos ^ Tanzanisë | Li.Tanganikës |.

"Cili është deti më i ftohtë ^ më i ngrohtë në planet" ?

#. Detet më të ftohta janë deti i Uedellit ^ deti i Rosit në Antarktidë, ku për një kohë të gjatë temperatura e tyre është nën 0, ndërsa më i ngrohti është deti i Kuq temperatura e të cilit arrin 32°C.

"Sa 'Europa' kemi në gjeografi" ?

#. Kontinenti, ishulli në ngushticën e Mozambikut | Oqeani Indian | ,
Kepin në jug të gadishullit Pirenej ^ një nga Hënat e Jupiterit.